

Styrelseärende

Diarienummer NVOA-2024-00062

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Uppföljning internkontrollplan T1 2024

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- godkänna uppföljningen av internkontrollplanen för tertial 1 2024

Sammanfattning

Den interna kontrollens syfte är att bolagets ansvarsfördelning utformas så att sambandet mellan mål och resurser framgår på ett tydligt sätt. Syftet med internkontrollen är även att verksamhetsplaneringen integreras i arbetet med mål, budget och redovisning.

Internkontrollplanen baseras på en bedömning av risk och sannolikhet för olika områden i verksamheten, där den sammanvägda bilden utgör grunden för den föreslagna internkontrollplanen enligt COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef
Verksamhetsstöd

Bakgrund

Internkontrollarbetet har som utgångspunkt en strukturerad modell enligt COSO för att tydligare säkra och stödja verksamhetsuppföljningen, att lagar och regler följs samt att en tillförlitlig redovisning och rapportering genomförs. I analysarbetet lyfts möjliga risker för att omgående komma till rätta med fel och brister som har uppmärksammats utifrån oavsiktliga och felaktiga tillvägagångssätt. Arbetet bidrar också till att minimera skador på förtroendekapitalet. Underlaget ligger även till grund för att stödja ledningen i måluppfyllnad och uppföljningsansvar samt att öka effektiviteten i processer och revision. Förutom detta så minskas risken för fel i rapportering och att ineffektivitet uppstår. Vidare så ska arbetet skydda styrelsen och personal från oberättigade misstankar.

Styrelsen i Nacka vatten och avfall har utifrån bolagets arbete valt ut sex potentiella risker, som anses vara av stor vikt att följa. De tänkbara risker som finns inom NVOA presenteras nedan. Två av riskerna är **Bolagsövergripande**, tre risker återfinns inom avdelningen **VA** samt en risk återfinns inom avdelningen **Avfall**. Till varje risk finns ett antal kontrollaktiviteter kopplade med syfte att kontrollera om den befarade risken inträffat.

Ärendet

Internkontrollplanen definierar utifrån riskanalyser vad som ska åtgärdas och vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp och kontrolleras så att riskerna i respektive område minimeras. Riskanalysen visar även hur och när kontrollerna ska ske samt vem som är ansvarig. Samtliga risker som styrelsen identifierade inför 2024 och beslöt inför 2025 följs upp tertialvis.

Kontrollaktiviteterna inom **Bolagsövergripande** visar inte på några avvikelser. Rutiner för introduktionsutbildning rörande säkerhet för nyanställda, säkerhetssamtal samt sekretessavtal finns fullt på plats. Framtagen krisplan 2023 kompletteras med kriskommunikationsplan under 2024 och en rutin för årlig revision är under införande (**risk nr 1**). Uppsättning av LIS är under införande enligt beslutad tidplan (**risk nr 2**).

Avdelningen **VA** innefattar flera kontrollaktiviteter som inte visar på några avvikelser. Utredning av en tredje intagspunkt pågår där en förstudie startar under april. En investeringsplan för huvudvattenledningsnätet är under införande där en del av vidare utbyggnad och renovering av aktuella ledningar är beroende av vilket utfall och vilken anslutningspunkt det blir för den tredje inmatningen, bolaget har koll på vilka ledningssträckor som berörs och kommer att behöva åtgärdas, men det beror även på var geografiskt den nya anslutningen till Nacka kommer ske (**Risk nr 3**). Uppföljning av skyfallsplan (del av vattentjänstplanen) är under införande som kontrollaktivitet i internkontrollplanen, där en handlingsplan ingår. Arbetet med vattentjänstplan har återupptagits i januari och väntas tas upp i Kommunfullmäktige senast december 2024.

Uppföljning av NVOA:s deltagande i skyfallskarteringen och andra relevanta forum är på plats. Ett aktivt arbete med skyfallsmodellerna kopplade till skyfallskarteringen pågår (**Risk nr 4**). Uppföljning planerad ledningsförnyelse är under införande. Planerade projekt för året är uppstartade eller under uppstart och berör cirka 6 500 meter vatten- och spillvattenledningar. Uppföljningen av renovering av pumpstationer är under införande. NVOA beräknar att en av två pumpstationer kommer vara klar och att renovering av den andra pumpstationen möjligtvis påbörjas under 2024. För uppföljning av bräddtillfällen orsakad av funktionsfel finns det en etablerad rutin för som kommer utvecklas ytterligare under året med bland annat grundorsaksanalyser. Månadsvis uppföljning av antal stopp i huvudspilledning fortlöper. Rutinen utvecklas med grundorsaksanalyser för att bättre och mer systematiskt kunna bedöma eventuella åtgärder för varje stopp (**risk nr 5**).

Kontrollaktiviteterna inom avdelningen **Avfall** visar inte på några avvikelser. En konsultutredning där fyra platser har undersökts som alternativ placering av Boo KLC. Frågan kommer fortsätta att utredas under året (**risk nr 6**).

Ärendets beredning

Fredrik Kristoffersen, Ekonomichef, har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Bilaga: Uppföljning internkontroll T1 2024

**Internkontrollrapport T1
Nacka vatten och avfall AB
Tertial 1 2024**

Innehållsförteckning

1	Uppföljning.....	3
1.1	Bolagsövergripande.....	3
	<i>Risk 1: Ökade hot och tillkommande lagkrav på bolaget gällande säkerhet, otillräckligt säkerhetsarbete.....</i>	<i>3</i>
	<i>Risk 2: Bolaget har inte ett strukturerat informationssäkerhetsarbete (NIS 1 och 2).....</i>	<i>4</i>
1.2	VA.....	5
	<i>Risk 3: Leveransstörningar i dricksvattenförsörjningen.....</i>	<i>5</i>
	<i>Risk 4: Våra anläggningar inte är anpassade för framtidens klimat.....</i>	<i>6</i>
	<i>Risk 5: Eftersatt underhåll av VA-anläggningen.....</i>	<i>7</i>
1.3	Avfall.....	8
	<i>Risk 6: Bristande ytor för sortering, gemensamma ytor och omlastning.....</i>	<i>8</i>

1 Uppföljning

1.1 Bolagsövergripande

Risk 1: Ökade hot och tillkommande lagkrav på bolaget gällande säkerhet, otillräckligt säkerhetsarbete

Riskvärde

■ 6

Motivering till riskbedömning

Bolaget saknar förmåga att anpassa sig till ökade säkerhetskrav och ökad hotbild.

Kontrollaktivitet	Status
Introduktionsutbildning rörande säkerhet vid nyanställning.	■ Fullt på plats
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Personell säkerhet utifrån säkerhetsskyddslagen, bakgrunds- och registerkontroller är fullt på plats. Säkerhetssamtal genomförs med alla nyanställda, även dom som inte omfattas av säkerhetsskydd. Information vid introduktionsdagar för alla nyanställda 	
Säkerhetssamtal vid alla nyanställningar, praktikanter	■ Fullt på plats
Sekretessavtal	■ Fullt på plats
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Riktlinjer och stöd finns för när sekretessavtal ska tecknas. Mallar för sekretessavtal finns. 	
Revision och uppdatering krisplan årligen	■ Under införande
Kommentar <p>Bolagets krisplan togs fram 2023 och har kompletterats med kriskommunikationsplan under 2024. Arbete pågår med att ta fram rutin för årlig revision.</p>	
Revision och uppdatering av säkerhetsskyddsplanen	■ Fullt på plats
Kommentar <p>Detta görs löpande efter årshjulet för bolagets systematiska säkerhetsarbete. Säkerhetsskyddsplanen kommer att uppdateras under Q2 med fysiskt säkerhetsskydd, arbetet pågår.</p>	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Kontinuerligt följa upp nya lagkrav	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Övar och uppdaterar vårt krisledningsarbete kontinuerligt.	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31

Risk 2: Bolaget har inte ett strukturerat informationssäkerhetsarbete (NIS 1 och 2)

Riskvärde

■ 3

Motivering till riskbedömning

Bolaget har inte ett fungerande ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).

Kommentar

Ledningssystemet för informationssäkerhet täcker NIS1, arbete pågår med översyn kopplat till NIS2.

Kontrollaktivitet	Status
LIS uppsatt och tillgängligt enligt beslutad tidplan	■ Under införande
Kommentar Beslut innan sommaren enligt tidplan.	
Årlig revision och uppdatering av LIS	■ Under införande
Kommentar Detta görs när införandet är klart.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Sätta upp ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Tillämpa och implementera LIS (påbörjas efter att ledningssystemet är uppsatt)	▶ Pågående	2024-01-01	2025-12-31

1.2 VA

Risk 3: Leveransstörningar i dricksvattenförsörjningen

Riskvärde

■ 8

Motivering till riskbedömning

Flera förstärkningar i huvudvattenledningsnätet har gjorts under senare år, bland annat i Skurusundet och Björknäs samt mellan Lännersta och Fisksätra. Huvudvattenledningen mellan Älta och Östervik har hittills få/inga driftstörningar.

Kontrollaktivitet	Status
Utredning av tredje intagspunkt	■ Under införande
Kommentar En utredning pågår och en förstudie ska starta under april tillsammans med konsulter från Tyréns. Förstudien syfte är att utreda på en djupare nivå vilka olika typer av ledningssträckor som är genomförbara utifrån ett antal olika aspekter som t.ex. möjlighet att få tillstånd från andra intressenter som bland andra Trafikverket och Länsstyrelsen samt genomförbarheten i ett entreprenadskede m.m. En rapport ska sedan tas fram som ska ge stöd inför beslut om vidare arbete och utredning kring en ny anslutningspunkt för dricksvatten för Nacka.	
Investeringsplan för huvudvattenledningsnätet	■ Under införande
Kommentar Många av huvudvattenledningarna som har legat i planen är genomförda och vissa kommer genomföras inom de kommande åren. En del av vidare utbyggnad och renovering av aktuella ledningar är också beroende på vilket utfall och vilken anslutningspunkt som det blir för den tredje inmatningen. Vi har idag koll och vet vilka olika ledningssträckor som kommer att behöva åtgärdas beroende på vart den tredje anslutningen kommer, men olika sträckor påverkas beroende på vart geografiskt som den nya anslutningen till Nacka kommer att ske.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Utredning av tredje intagspunkt	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Planera för långsiktiga åtgärder i huvudvattenledningsnätet	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31

Risk 4: Våra anläggningar inte är anpassade för framtidens klimat

Riskvärde

■ 8

Motivering till riskbedömning

Merparten av våra tekniska VA-anläggningar (pumpstationer, reservoarer och dagvattendammar) är redan klimatanpassade/inte utsatta för översvämningar. Skyfallsplanen (del av kommande vattentjänstplan) kommer att innefatta förslag på skyddsåtgärder för de anläggningar som är utsatta för översvämningrisk. I utbyggnad av nya områden beaktas översvämningrisker i planarbetet och dimensionering sker enligt gällande branschstandard med hänsyn till klimatfaktor.

Kontrollaktivitet	Status
Uppföljning av skyfallsplan (del av vattentjänstplanen)	■ Under införande
Kommentar Skyfallsplanen är framtagen som innehåller en handlingsplan. Arbetet med vattentjänstplanen har återupptagits i januari tillsammans med flera representanter från Nacka kommun. Ambitionen är att vattentjänstplanen tas upp i KF senast december 2024.	
Följa upp Nacka vatten och avfalls deltagande i skyfallskarteringen och andra relevanta forum	■ Fullt på plats
Kommentar Dagvattenforum är etablerat internt inom NVOA och externt mellan kommunen och NVOA. Nacka kommun och NVOA jobbar aktivt med inventering av de skyfallsmodellerna kopplade till skyfallskartering. Detta ingår i skyfallsplanen.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Utredning Skyfallsplan	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Deltagande i skyfallskarteringen och andra relevanta forum	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31

Risk 5: Eftersatt underhåll av VA-anläggningen

Riskvärde

6

Motivering till riskbedömning

Det finns ett systematiskt arbetssätt med ledningsförnyelse och förnyelsetakten uppgår till beräknat förnyelsebehov enligt Svenskt Vattens beräkningsmodell. Och i genomsnitt totalrenoveras två avloppspumpstationer per år. Det finns ett etablerat förebyggande underhåll (FU) av tekniska anläggningar medan FU av ledningsnätet är under uppbyggnad.

Kontrollaktivitet	Status
Följa upp planerad ledningsförnyelse	■ Under införande
Kommentar Förnyelsetakten för ledningsnätet (rullande 3-årsmedelvärde) beräknas att hamna runt 0,7% för de kommande åren. Planerade projekt för året är uppstartade eller i uppstartsfasen. Totalt rör det sig om ca 6 500 meter V+S ledningar.	
Följa upp planerad renovering av pumpstationer	■ Under införande
Kommentar Förnyelsetakten på två renoverade avloppspumpstationer ligger ungefär i takt. Dock kommer enbart en anläggning vara klar under 2024 (Porsmossen). Eftersom den anläggningen har varit en prioriterad station att åtgärda har både resurser och budget lagts på denna. Under året kommer ytterligare en avloppspumpstation att påbörjas att byggas om, i dagsläget oklart om den blir klar under 2024.	
Följa upp antal bräddtillfällen orsakad av funktionsfel i pumpstation	■ Under införande
Kommentar Det finns en etablerad rutin för dokumentation av bräddningar med bl. a. tidpunkt, volym och orsak som ligger till grund för rapporteringen till tillsynsmyndigheten. Denna rutin kommer att vidareutvecklas med bland annat grundorsaksanalyser för att få en bättre uppföljning och åtgärdsplanering. Under perioden har två stationer bräddats till följd av tekniska haverier; ett el-fel och ett pumphaveri. Haveriet med pumpen inträffade i en äldre anläggning som saknar redundans (extra pump). Stationen är planerad att byggas om då dess tekniska livslängd är uppnådd. El-felet berodde på att två relän hade gått sönder i styrsåpet. Detta är ett fel som aldrig har uppkommit tidigare och allt är nu utbytt. Då det finns redundans i att ha två olika startsätt är det ovanligt att bägge sätten att styra anläggningen ligger nere samtidigt vilket skedde i det här fallet. Som förbättringsåtgärd har återkommande tester för att kontrollera att båda styrsätten fungerar lagts in i underhållsplaneringen, vilket förhoppningsvis kommer att leda till tidigare upptäckt av eventuella fel.	
Följa upp stopp i huvudspilledning	■ Under införande
Kommentar Avloppsstopp kan orsakas av fett, inträngande rötter eller annat ovidkommande material i ledningen eller på grund av svacka/dålig lutning på ledningen. Rutin finns med månadsvis uppföljning av antalet avloppsstopp för att kontrollera att de håller sig på "normala" nivåer. Under första kvartalet har det inträffat nio stopp vilket är i nivå med tidigare år. I en nationell jämförelse ligger vi strax under genomsnittet (0,05 stopp per km ledning mot 0,07 i Sverige). Under året kommer arbetet med grundorsaksanalyser utvecklas för att bättre och mer systematiskt bedöma eventuella åtgärder för varje stopp. Exempel på åtgärder är omläggning, relining eller förebyggande underhållsspolning.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Ledningsförnyelseplan	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Renoveringsplan för pumpstationer	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Förebyggande underhåll av tekniska anläggningar	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Förebyggande underhåll av ledningsnät	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31

1.3 Avfall

Risk 6: Bristande ytor för sortering, gemensamma ytor och omlastning

Riskvärde

■ 9

Motivering till riskbedömning

Bristande ytor för avfallshantering. Frågan kan få låg prioritet i kommunen.

Kontrollaktivitet	Status
Samverkan med kommunen	■ Under införande
Kommentar En konsultutredning har genomförts där fyra platser har undersökts som alternativ placering av Boo KLC. Frågan kommer fortsätta att utredas under året.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Fler gemensamma avfallsanläggningar	▶ Pågående	2023-01-01	2026-12-31